

Arhiv družboslovnih podatkov

Gradivo vezano na raziskavo

Prepoznavanje ravni jezikovne zmožnosti romskih otrok in učencev, 2023

ADP-IDNo: JZRO23

DOI: https://doi.org/10.17898/ADP_JZRO23_V1

Vprašalnik – dolenjska romščina

1. ŽIVALJA

- 1.1. Motav graste!
- 1.2. Motav šoše!
- 1.3. Motav levo!

- 1.4. Motav, kon živali živini nu pani!
- 1.5. So hilo kava?
- 1.6. Motav, kon živali piknini!
- 1.7. So hilo kava?
- 1.8. Motav, kon živali hilo naj polokede?
- 1.9. So hilo kava?

- 1.10. Savko hilo gra?
- 1.11. So hal šošo?
- 1.12. So hilo grasteste pu men?
- 1.13. So lovinen ribičja?
- 1.14. Kev phiraven čebele medo?
- 1.15. Kev pe pužo lahko guruvi?

2. POHIŠTVO

- 2.1. Motav stolo!
- 2.2. Motav omara!
- 2.3. Motav peči!

- 2.4. Motav, so opravamo, kaj hilo tato?
- 2.5. So hilo kava?
- 2.6. Motav kaj sovamo!
- 2.7. So hilo kava?
- 2.8. Motav, so visini pu strop!
- 2.9. So hilo kava?

- 2.10. Kada zaalavamo peči?
- 2.11. Kaj men hile gada?
- 2.12. Kev zabeši daj, kaj hili zmantrindi?
- 2.13. Kev đaj, kaj hinjas zasuto?
- 2.14. Savki hili luči?

3. RASTLINE

- 3.1. Motav solata!
- 3.2. Motav zvončko!
- 3.3. Motav marelica!

- 3.4. Motav, so čivamo nu čaj, kaj hinjamo nasvale?
- 3.5. So hilo kava?
- 3.6. Motav, so barjovi nu Afrika?
- 3.7. So hilo kava?
- 3.8. Motav, barjoven vije?
- 3.9. So hilo kava?

- 3.10. Savki hili limona?
- 3.11. Kada kedamo zvončki?
- 3.12. Kaj barjovi solata?
- 3.13. Kon sadji tuke hilo lačho?
- 3.14. So hilo kaštete nu phuv?

4. PREDLOGI (Kaj? Kev?)

- 4.1. Kaj hilo kham? (NAD)
- 4.2. Kaj hilo kham? (NAD)
- 4.3. Kaj hilo kham? (NAD)

- 4.4. Kaj hili mačka? (STULU)
- 4.5. Kaj hili mačka? (STULU)
- 4.6. Kaj hili mačka? (STULU)

- 4.7. Kev slizonđa mačka? (PU)
- 4.8. Kev slizonđa mačka? (PU)
- 4.9. Kev slizonđa mačka? (PU)

- 4.10. Kaj hili mačka? (PU)
- 4.11. Kaj hili mačka? (PU)
- 4.12. Kaj hili mačka? (PU)

- 4.13. Kev pe nagnindja mačka? (STULU)
- 4.14. Kev pe nagnindja mačka? (STULU)
- 4.15. Kev pe nagnindja mačka? (STULU)

5. GADA

- 5.1. Motav heleva!
- 5.2. Motav rokavice!
- 5.3. Motav šolnja!

- 5.4. Motav, so uravi daj purani!
- 5.5. So hilo kava?
- 5.6. Motav, so rabinamo, kaj putudi!
- 5.7. So hilo kava?
- 5.8. Motav, so peske dad zapandi okolo men!
- 5.9. So hilo kava?

- 5.10. Savke hile heleva?
- 5.11. Kev pospravini daj purani rupco?
- 5.12. Savko hili marela, kaj purudi.
- 5.13. Zu soste daj pletini rokavice?
- 5.14. Zu soste sivi šivilja kiklja?
- 5.15. So peske zapandi kuhari okolo paso?

6. NEBO

- 6.1. Motav godina!
- 6.2. Motav oblako!
- 6.3. Motav misico?

- 6.4. Motav, so svitoni pu dive!
- 6.5. So hilo kava?
- 6.6. Motav, so purudi pozima?
- 6.7. So hilo kava?
- 6.8. Motav so pratini luna!
- 6.9. So hilo kava?

- 6.10. Kada svitoni misico?
- 6.11. Savko hilo kham?
- 6.12. Zu soste keramo sneženi mož?
- 6.13. So hile luna i zvizde?
- 6.14. So kere tu pu zima?

7. ŽIVOTO

- 7.1. Motav va!
- 7.2. Motav vođi!
- 7.3. Motav jačh!

- 7.4. Motav, so men hilo nu muj?
- 7.5. So hilo kava?
- 7.6. Motav, soha dišinamo?
- 7.7. So hilo kava?
- 7.8. Motav soha šunamo?
- 7.9. So hilo kava?

- 7.10. Savki hili vođi?
- 7.11. Soha grizovinamo mas?
- 7.12. Kaj men hilo nak, jačha i muj?
- 7.13. Soha lizinamo sladoled?
- 7.14. Kev đam, kaj men duhi dand?
- 7.15. So murinamo phiravi, ako slabو hikamo?

8. SAR PE PRIDEVNIŠKO BESEDE UJEMOVINEN SAMOSTALNIKOHA

Opisin (prebrujin i motav savko hilo)!

MARELE

- 8.1. So hilo pu slika?
- 8.2. Ali hile sa marele enako?
- 8.3. Keči marele hile disavke (mutave pu rumeno)?
- 8.4. I keči hile disavke (mutave lole)?
- 8.5. Pa disavke (motave pu plavo)?
- 8.6. I kečhi hile kele i savke hile?

ROKAVICE

- 8.7. So hilo pu slika?
- 8.8. Ali hile sa rokavice enako?
- 8.9. Keči rokavice hile disavke (mutave lole)?
- 8.10. I keči hile disavke (mutave pu zeleno)?
- 8.11. Pa disavke (motave pu rumeno)?
- 8.12. I kečhi hile kele i savke hile(mutave pu plavo)?

LILA

- 8.13. So hilo pu slika?
- 8.14. Ali hile sa rokavice enako?
- 8.15. Keči lila hile disavke (mutave pu plavo)?
- 8.16. I keči hile disavke (mutave pu lole)?
- 8.17. Pa disavke (motave pu zeleno)?
- 8.18. I kečhi hile kele i savke hile (mutave pu rumeno)?

9. URUDJA

- 9.1. Motav žaga!
- 9.2. Motav kupica!
- 9.3. Motav čhurik?

- 9.4. Motav, so uporabljojni šivilja?
- 9.5. So hilo kava?
- 9.6. Motav, soha zabinamo cveko?
- 9.7. So hilo kava?
- 9.8. Motav, soha učharamo piri!
- 9.9. So hilo kava?

- 9.10. Soha čhingeramo mas?
- 9.11. Soha ham solata?
- 9.12. Soha ham zumi?
- 9.13. Soha mirinamo platno?
- 9.14. Soha scidonamo čaj?
- 9.15. Zu soste hili kupica?

10. POJMI

Opisin, so hilo:

- 10.1. POGUMNO
- 10.2. SOVIBE
- 10.3. BOLEZNI

Motav, so hilo kava:

- 10.4. ... če dikere kone rado (LJUBEZNI)
- 10.5. ... če rove, jee našalđas igračka (ŽALOSTI)
- 10.6. ... Če tuke krulini pu želuco, kaj dugo nisi ha (BUKHALIPE)

11. POKLICI

- 11.1. Motav, kon hilo friteri?
- 11.2. Motav, kon hilo doktori?
- 11.3. Motav, kon hilo poštari?

- 11.4. Motav, kon karavi?
- 11.5. So hilo kava?
- 11.6. Motav, kon usmerjovini prometo?
- 11.7. So hilo kava?
- 11.8. Motav, kon keri nu šola?
- 11.9. So hilo kava?

- 11.10. Kaj keri doktori buti?
- 11.11. Kev alo čavoro, jer le hine prebare bala?
- 11.12. Kaj hili poštariste torba?
- 11.13. So phiravi poštari?
- 11.14. Soha pisini učiteli pu tabla?
- 11.15. So hilo seseste nu muj?
- 11.16. So hilo frizeriste nu va?

12. PRAVLJICA: LISJAKO I VRANA

Bukalo lisjako phirele pu veš i rodle so vašu stulu dand, kaj zadišindja diso ukusno. Dišilne tulo koso siro, kaj le nu kljuno dikerle vrana. Lisjako obožovilne siro i sline pe leske cidonene, čim le zahiklja. Samo vrana hine visoko pu vija, i lisjako la našti doresle. »Nujno murino theri dova ukusno grizo. Če začninu plizoni pu kašt, vrana sigurno hoče zlitin. Hm, diso avar pe murinu domislini,« peske penča lisjako.

»Dobro jutro, rani vrana,« vljudno pozdravindja lisjako.

»Dobro jutro, raj lisjako,« zamrmljindja vrana perdeha mujeha. »Tuke kon muthaja, da tu šuže peri? Đoka svitlajočo, đoka kale!« pohvalinča lisjako čiriklja. Vrana zadovoljno razširindja kreljuti, da len mutađa. A još vajk siro trdno dikeri nu phro zapandlo kljuno.

»Pa sar šužo i elegantno životo, savke zarale kremlja!« nadaljovilne lisjako. Vrana zazdinča jek pro, onda još avar, da muthaja phre kremlja. Lisjakoskarlo plano delovilne.

»Motav, vrana, sar pa tro glaso, hilo isto đoka šužo, sar hinjas tu?« la izazovilne lisjako. Čiriklji oprađa kljuno, astarđa sapa i zakrikinča pu so močhi. Siro lake pelo pu phuv. Lisjako hine več pripravindo – jekeha skokoha več hine zu ukusno sladica. Onda perdeha mujeha zaakardja lisjako vrana: »Hvala vašu šuži đilav i vašu izvrstno siro! Nasvidenje!. I vrana aštili prazno va. Đoka pučindja vašu pro bahaštvo.¹

1. Ali bi đan pravljica motav pu pro?

ALI

2. Kon nastupini nu pravljica?
3. Jere lisjako hvalini vrana?
4. Jere vrana izmeki koso siro zuru muj?
5. Savko hilo lisjako? (Savke lastnosti astaramo zu leste, kaj len astaramo tudi za manuša?)
6. Savki hili vrana? (Savke lastnosti astaramo zu late, kaj len astaramo tudi za manuša?)

¹ VIR: NAJLEPŠE ŽIVALSKE ZGODBE Zbirka Zlati pravljični trak, Priredba Stefania Leonardi Hartley, Prevedla Neža Božič, Uredila Mojca Benedičič Izdala in založila Učila International, založba, d.o.o., Tržič, 2016
Prva izdaja, Copyright Moon S.r.l., Copyright za slovensko izdajo Učila International, 2016
Prevod v romsko narečje: Kosec Mateja